

**GUIA PER A LA REDACCIÓ D'UN
PLA D'AUTOPROTECCIÓ**

SUMARI

1. INTRODUCCIÓ	1
2. QUÈ ÉS EL PLA D'AUTOPROTECCIÓ	2
3. ANTECEDENTS LEGALS MANUAL D'AUTOPROTECCIÓ	3
4. EL MANUAL D'AUTOPROTECCIÓ	4
5. L'AUTOPROTECCIÓ EN CENTRES ESCOLARS. PROCEDIMENT D'ELABORACIÓ DEL PLA	5
6. CONTINGUT D'UN PLA D'AUTOPROTECCIÓ	6
6.1. Document núm. 1: AVALUACIÓ DEL RISC	7
6.1.1. <i>Risc potencial.</i>	7
6.1.2. <i>Risc intrínsec.</i>	8
6.1.3. <i>Avaluació.</i>	8
6.2. Document núm. 2: MITJANS DE PROTECCIÓ	9
6.2.1. <i>La valoració de les condicions mínimes.</i>	9
6.2.2. <i>La valoració dels recursos.</i>	10
6.3. Document núm. 3: PLA D'EMERGÈNCIA	10
6.3.1. <i>Classificació de les emergències.</i>	10
6.3.2. <i>Organigrama d'actuació.</i>	11
6.3.3. <i>El pla d'evacuació.</i>	11
6.3.4. <i>Equips d'emergències.</i>	12
6.3.5. <i>Actuacions segons la gravetat de l'emergència.</i>	15
6.3.6. <i>Emergències especials.</i>	17
6.4. Document núm. 4: IMPLANTACIÓ	17
6.4.1. <i>Responsabilitat i organització.</i>	17
6.4.2. <i>Mitjans Tècnics.</i>	18
6.4.3. <i>Mitjans Humans.</i>	18
6.4.4. <i>Formació.</i>	19
6.4.5. <i>Simulacres.</i>	20
6.4.6. <i>Programa d'Implantació.</i>	21
6.4.7. <i>Pla de millora i manteniment.</i>	22
6.4.8. <i>Investigació.</i>	23
6.4.9. <i>Pla de Carències.</i>	23

7. ANNEXOS (En document a banda)

- ANNEX 1: FITXES
- ANNEX 2: ORGANIGRAMES
- ANNEX 3: PLANS (EXEMPLE DE L'EDIFICI PROP D'HISTORIADOR CHABÁS)

1. INTRODUCCIÓ

Els plans d'emergència pretenen optimitzar la utilitat dels recursos tècnics i humans disponibles de manera que les emergències siguen ràpidament controlables i les seues conseqüències siguen mínimes.

Si en el pla d'emergència s'introduïx el concepte de prevenció considerat com la implantació del conjunt de mesures tendents a evitar que es produïska una situació no desitjada, s'haurà aconseguit un pla d'autoprotecció.

Els plans d'autoprotecció poden comprendre un ampli camp de situacions, no obstant s'enfoquen a les emergències produïdes per incendis i avís de bomba, per ser de les situacions més alarmants per a la població i les seues conseqüències poden arribar a ser gravíssimes.

La legislació vigent en matèria de protecció civil i plans d'emergència és relativament abundant, no obstant, el concepte d'autoprotecció no apareix en la legislació fins a l'any 1979; sent arrellegat en la Reglamentació sobre Espectacles, Centres Escolars, Centres Sanitaris i en la NBE-CPI/82.

La **Llei 2/85 de 21 de gener**, sobre Protecció Civil estableix en l'article **4**, amb referència als centres d'educació:

"Els poders públics promouran activitats que sensibilitzen la població sobre les seues responsabilitats públiques en matèria de protecció civil."

"Així mateix, els centres d'ensenyança desenvoluparan, entre els alumnes, activitats que s'encaminen a l'èxit dels fins exposats en el paràgraf anterior".

En l'article **5**:

"El Govern establirà un catàleg de les activitats de tot tipus que puguen donar origen a una situació d'emergència, així com dels centres, establiments i dependències en què aquelles es realitzen".

"Els titulars dels centres, establiments i dependències o mitjans anàlegs dedicats a les activitats compreses en l'esmentat catàleg estaran obligats a establir les mesures de seguretat i prevenció en matèria de protecció civil que reglamentàriament es determinen".

Així mateix en l'article **6**, es reflectix:

"Els centres, establiments i dependències a què es referix l'article precedent disposaran d'un sistema d'autoprotecció, dotat amb els seus propis recursos, i del corresponent pla d'emergència per a accions de prevenció de riscos, alarma, evacuació i socors"

"Pel Govern, a proposta del Ministeri de l'Interior i amb un informe previ de la Comissió Nacional de Protecció Civil, s'establiran les directrius bàsiques per a regular l'autoprotecció".

"Es promourà la consti tució d'organitzacions d'autoprotecció entre les empreses d'especial perillositat, a les que les administracions Públiques, en el marc de les seues competències, facilitaran assessorament tècnic i assistència".

2. QUÈ ÉS EL PLA D'AUTOPROTECCIÓ

El **pla d'autoprotecció** és el mecanisme que estableix per a un edifici un conjunt de mesures tendents a neutralitzar o minimitzar, amb els mitjans de què es dispose, els accidents o emergències i les seues possibles conseqüències fins a l'arribada de les ajudes externes.

És l'instrument que pretén organitzar els mitjans humans i materials disponibles en el Centre, per a aconseguir la prevenció dels riscos existents, garantir l'evacuació i la intervenció immediata, en cas de sinistre.

L'establiment d'un pla d'este tipus pretén aconseguir que totes les persones que puguen veure's afectades per una emergència sàpien com actuar i com han de coordinar-se les dites actuacions per a reduir al mínim les conseqüències que puguen derivar-se de la mateixa.

Els objectius que pretén el Pla d'Autoprotecció Escolar són els següents:

- 1. Conèixer els edificis i les seues instal·lacions per a **identificar els riscos**.**
- 2. Adoptar les mesures preventives** per a evitar que es produïsqen accidents
- 3. Conèixer per endavant les normes d'actuació en el cas que oórrega un sinistre.**
4. Garantir la fiabilitat de tots els mitjans de protecció.
5. Disposar de personal organitzat, format i ensinistrat.
- 6. Proporcionar informació a tots els ocupants de l'edifici de com ha d'actuar davant d'una emergència.**
- 7. Estudiar les vies d'evacuació per a la realització d'un simulacre d'evacuació.**

La responsabilitat d'elaborar els plans d'autoprotecció recau sobre els gestors de les diverses activitats amb risc que es desenvolupen en la vida quotidiana.

3. ANTECEDENTS LEGALS

Entre les disposicions aparegudes, que afecten Centres Escolars, han de citar-se:

- **Orde de 13 de Novembre de 1984** (BOE de 17 de Novembre) sobre Exercicis pràctics d'evacuació d'emergència en Centres Públics de E.G.B., Batxillerat i Formació Professional.
- **Orde** del Ministeri de l'Interior, **de 29 de Novembre de 1984**, per la qual s'aprova el **Manual d'Autoprotecció** per al desenvolupament del Pla d'Emergència contra Incendis i d'Evacuació en Locals i Edificis.
- **Llei 2 de 1985**, de 21 de Gener (BOE de 25 de Gener) sobre Protecció Civil.
- **Llei 31/1995**, de Prevenció de Riscos Laborals

Article 20. Mesures d'emergència

L'empresari, tenint en compte la grandària i l'activitat de l'empresa, així com la possible presència de persones alienes a la mateixa, haurà d'analitzar les possibles situacions d'emergència i adoptar les mesures necessàries en matèria de primers auxilis, lluita contra incendis i evacuació dels treballadors, designant per a això al personal encarregat de posar en pràctica estes mesures i comprovant periòdicament, si és el cas, el seu funcionament correcte. El citat personal haurà de posseir la formació necessària, ser prou en nombre i disposar del material adequat, en funció de les circumstàncies abans assenyalades.

Per a l'aplicació de les mesures adoptades, l'empresari haurà d'organitzar les relacions que siguen necessàries amb servicis externs a l'empresa, en particular en matèria de primers auxilis, assistència mèdica d'urgència, salvament i lluita contra incendis, de manera que quede garantida la rapidesa i eficàcia de les mateixes.

- **Orde de 31 de gener de 1995**, de la Conselleria d'Educació i Ciència, sobre autoprotecció de centres d'Educació Infantil, Primària, Secundària i Ensenyament de Règim Especial, dependents de la Generalitat Valenciana.
- **Llei 9/2002**, de 12 de desembre, de Protecció Civil i Gestió d'Emergències de la Generalitat Valenciana. En l'article 8 apartat 4, indica.

4. Formació escolar. En els diferents cicles formatius dels centres escolars, serà obligatori programar activitats d'informació, prevenció i

divulgació en matèria de protecció civil i ha de realitzar-se, almenys una vegada a l'any, un simulacre d'evacuació, conforme a les previsions del pla d'autoprotecció corresponent.

4. EL MANUAL D'AUTOPROTECCIÓ

Segons s'establix en l'Orde per la qual s'aprova el Manual d'Autoprotecció, **"l'aplicació del mateix serà voluntària** i s'entén sense perjudi del compliment pels interessats del que disposa la normativa vigent sobre condicions de seguretat i de protecció contra incendis dels edificis, locals i, si és el cas, llocs d'àmplia concurrència, dedicats a activitats potencialment perilloses".

Per este motiu les entitats responsables de la redacció i implantació d'un pla d'autoprotecció podran seguir criteris diferents dels continguts en l'esmentat manual, sempre que garantisquen nivells de seguretat equivalents i siguen aprovats per l'autoritat competent.

5. L'AUTOPROTECCIÓ EN CENTRES ESCOLARS. PROCEDIMENT D'ELABORACIÓ DEL PLA

La implantació de l'autoprotecció escolar, es du a terme per mitjà de la constitució en cada centre d'una **Junta d'Autoprotecció Escolar**, que serà l'òrgan responsable de l'autoprotecció en el centre.

Serà triada pel **Consell Escolar** i estarà formada per un representant del personal docent del centre, un representant del personal no docent, un representant de l'Associació de Pares / Mares / Tutors d'Alumnes i un representant de l'alumnat de l'última etapa (a partir de secundària). La Junta estarà presidida pel Director del Centre Escolar. A més, poden formar part de la mateixa representants municipals, o d'altres organismes que es considere oportú.

Les seues funcions se centraran en el camp de la prevenció i protecció escolar, tenint com a missió l'aconseguir la màxima seguretat possible en el centre escolar.

Una vegada redactat el Pla d'Autoprotecció del Centre Escolar, la Junta d'Autoprotecció es reunirà almenys una vegada per curs acadèmic per a supervisar la seua implantació.

JUNTA D'AUTOPROTECCIÓ ESCOLAR

COMPOSICIÓ

- President: Director del Centre
- Representant personal docent
- Representant personal no docent
- Representant del A. M. P .A.
- Representant d'alumnes

FUNCIONS

**ORGANITZACIÓ DE
LA DIFUSIÓ DE
L'AUTOPROTECCIÓ
REDACCIÓ DEL PLA
D'AUTOPROTECCIÓ
ESCOLAR**

6. CONTINGUT D'UN PLA D'AUTOPROTECCIÓ

El contingut del Pla d'Autoprotecció d'un edifici, que es descriu a continuació, d'acord amb el que estableix el Manual d'Autoprotecció, contempla els documents següents:

El Pla d'Autoprotecció d'un edifici, té com a **objectiu** principal, i com a tal ha de figurar en el primer punt del pla, garantir la màxima protecció per a les persones que puguen resultar afectades en qualsevol situació d'emergència dins del mateix.

Document núm. 1: AVALUACIÓ DEL RISC

Enunciarà i valorarà les condicions de risc dels edificis en relació amb els mitjans disponibles.

Document núm. 2: MITJANS DE PROTECCIÓ

Determinarà els mitjans materials i humans disponibles i precisos. Es definiran els equips i les seues funcions i altres dades d'interés per a garantir la prevenció de riscos i el control inicial de les emergències que ocorreguen.

Document núm. 3: PLA D'EMERGÈNCIA

Contemplarà les diferents hipòtesis d'emergències i els plans d'actuació per a cada una d'elles, i les condicions d'ús i manteniment d'instal·lacions.

Document núm. 4: IMPLANTACIÓ

Consistent en l'exercici de divulgació general del Pla, la realització de la formació específica del personal incorporat al mateix, la realització de simulacres, així com la seua revisió per a la seua actualització quan procedisca.

ANNEXOS

- ANNEX I. FITXES
- ANNEX II. ESQUEMES OPERATIUS
- ANNEX III. PLANS

6.1. Document núm. 1: AVALUACIÓ DEL RISC

De forma general es poden establir 2 amplis conceptes del risc:

- Risc potencial.
- Risc intrínsec.

6.1.1. Risc potencial.

En qualsevol activitat hi ha una sèrie de factors circumstancials que componen el risc potencial. L'anàlisi de tals factors permetrà preveure el desenvolupament d'un accident o emergència i les possibles conseqüències en el cas que este es materialitze.

Els factors circumstancials més importants que seran objecte d'una presa de dades i que figuraran així mateix en les fitxes són:

La **situació** de l'edifici :

- - l'amplària de les vies d'accés.
 - l'aptitud d'estes per a la maniobra dels vehicles pesats de bombers.
- - la proximitat d'edificis o indústries perilloses.
- - la distància al parc de bombers.

L'emplaçament de l'edifici amb relació al solar.

La situació dels **mitjans exteriors de protecció**.

- * hidrants que estan a menys de 100 metres de distància de l'edifici(segons l'OMPI).

Les **característiques constructives** i condicions generals de disseny arquitectònic.

Les **activitats** que s'exercixen en l'edifici.

- ubicació dels locals de les diferents activitats
- superfície que ocupen .

Les **instal·lacions** i servicis propis del funcionament de l'edifici.

- aparells elevadors, grups de pressió, climatització, calefacció....

La **forma** de l'edifici i el **nombre** de plantes.

Propagació de **fums**.

Persones a **evacuar**.

Per al càlcul de l'evacuació se suposarà que totes les estances, estan ocupades en funció de l'índex d'ocupació de l'activitat que es desenvolupa, d'acord amb els criteris de la norma de protecció d'incendis més recent. Si es constatarà una inadequació de l'edifici a estos criteris, s'aplicarien altres d'acord amb la data de construcció de l'edifici.

6.1.2. Risc intrínsec.

És l'existent "per se" amb independència dels factors circumstancials. El nivell de risc intrínsec s'establix en funció de la càrrega de foc ponderada del local. Esta càrrega ve determinada, per 3 factors: la càrrega tèrmica mobiliària, la perillositat del producte i el risc d'activació.

6.1.3. Avaluació.

L'avaluació del risc es podrà fer del conjunt si hi ha un únic risc o, al contrari, serà múltiple si existixen subactivitats (conjunt de riscos).

En el cas d'una activitat Industrial o d'Emmagatzemament, es valorarà el risc conforme al nivell intrínsec d'este en la dita instal·lació calculant la càrrega de foc ponderada de cada local segons s'especifica en l'Annex **A9** del Manual d'Autoprotecció.

En els altres casos, primer es classificarà l'activitat segons els **Annexos A1** a **A8** de l'esmentat Manual, d'on s'obtindrà el seu Grup de 0a III corresponent. Després per mitjà de l'Annex **B** del Manual, entrant amb l'ús de l'establiment i el Grup s'obtindrà l'avaluació del risc Alt, **Mitjà** i **Baix**.

S'avaluarà el risc d'incendi de cada una de les àrees en què s'exercixen activitats **ALT**, **MITJÀ** i **BAIX** en funció de l'ocupació de persones, superfície de l'activitat i altura de l'edifici o segons el seu Risc Intrínsec.

La **CPI-96** estableix el risc dels locals de risc especial següents:

LOCAL	RISC BAIX	RISC MITJÀ	RISC ALT
Taller	> 100 m ³	>200 m ³	> 400 m ²
Arxiu	> 25 m ²	> 50 m ²	
Depòsit fem	>5 m ²	> 15 m ²	
Cuina		> 50 m ²	
Traster	>50 m ²	> 100 m ²	

Així mateix s'avaluaran les condicions d'evacuació en adequades o inadequades segons satisfacen les condicions d'evacuació exigides per "Norma Bàsica de l'Edificació corresponent.

6.2. Document núm. 2: MITJANS DE PROTECCIÓ

S'entén per recursos els mitjans disponibles, tant humans com materials, per a previndre l'actualització d'una emergència i si esta es produïra per a combatre-la i eliminar-la de manera que les seues conseqüències fossen mínimes.

Igual que ocorre amb els riscos, és necessari realitzar un inventari dels recursos de l'activitat que es tracte com a pas previ a la redacció del pla d'emergència.

Per a realitzar l'inventari de recursos cal tindre present els aspectes següents:

- mitjans tècnics de **detecció, alarma i extinció**.
- mitjans d'evacuació.
- **personal** disponible i la seua ubicació durant l'exercici de l'activitat i en els períodes de no activitat o activitat reduïda.
- possibilitat i distància de **recursos externs**: bombers, sanitaris, etc.

6.2.1. La valoració de les condicions mínimes.

Les activitats requereixen una sèrie de condicions per al seu desenvolupament, però estes han de tindre uns requisits mínims necessaris que dependran del tipus d'activitat i el local on es desenvolupa i dels quals s'ha de comprovar l'existència. Estes condicions estan establides en la legislació i en els reglaments i fa referència a:

- Senyalització.
- Extintors.
- Mànegues.
- Detecció automàtica.
- Resistència al foc.
- Sectorització.
- Ascensors amb cridada prioritària.
- Etc.

Una vegada s'ha verificat l'existència de les condicions mínimes, s'haurà de valorar la seua suficiència, tal com es descriu en l'apartat següent.

6.2.2. La valoració dels recursos.

Si bé el pla d'autoprotecció pretén optimitzar la utilitat dels recursos disponibles, no hi ha dubte que cada activitat ha de comptar amb un mínim dels mateixos, per tant en cas contrari, el pla que es redacte pot no tindre eficàcia o ser impossible la seua implantació.

Per això, s'imposa una valoració dels recursos disponibles, analitzant el compliment de la legislació vigent, la qual cosa permetrà detectar la suficiència o la carència dels mateixos.

En qualsevol cas el pla haurà de redactar-se amb els mitjans existents, però inclourà una proposta temporal d'adaptació, tant dels recursos deficientes com en funció de la seua adquisició, les millores a introduir, o manteniment a establir.

Per a realitzar les valoracions de suficiència o insuficiència dels recursos es disposa de la **NBE-CPI 96** i de les Reglamentacions sectorials o d'àmbit local.

6.3. Document núm. 3: PLA D'EMERGÈNCIA

El Pla d'Emergència té com a objecte definir la seqüència d'accions a desenvolupar per al control de l'emergència que puga produir-se, planificant l'organització humana amb els mitjans necessaris que la possibiliten.

6.3.1. Classificació de les emergències.

Les emergències es classifiquen en funció de la seua gravetat, per les dificultats per al seu control i les seues possibles conseqüències.

Es poden dividir en:

Conat d'emergència:

És aquella que pot ser controlada i dominada de forma ràpida i senzilla amb els recursos propis del local.

Emergència parcial:

La que, per a ser dominada, requerix l'actuació d'equips especials d'emergència i l'evacuació o trasllat del personal de la zona.

Els seus efectes queden limitats a un sector i no afecten els confrontants ni a terceres persones.

Emergència general:

Precisa de l'actuació de tots els recursos del local i l'ajuda de mitjans externs.

L'emergència general implicarà necessàriament l'evacuació del local.

6.3.2. Organigrama d'actuació.

Les distintes actuacions que poden donar-se davant d'una emergència vénen donades en funció de les disponibilitats humanes.

Estes disponibilitats són màximes en les hores de desenvolupament d'una activitat i mínimes o nul·les quan esta no es desenvolupa, amb unes situacions intermèdies en funció de vacances, festivitat o nocturnitat.

Així, els plans d'actuació en emergències hauran de contemplar distintes situacions i disponibilitats d'actuació segons siga:

- dia
- nit
- festiu
- vacances

Els esquemes operatius que es plantegen enfront d'un accident i enfront d'un incendi s'arreglen en l'Annex II.

6.3.3. El pla d'evacuació.

En certes ocasions, a causa de la gravetat de les emergències o per altres causes, s'imposa la necessitat efectuar el desallotjament d'un local com a únic mitjà de salvaguardar la integritat física dels seus ocupants. Per això és necessari que estiga prevista la forma en què es durà a terme, per mitjà de la redacció del corresponent pla d'evacuació.

Este pla desenvoluparà aspectes com ara:

- Emissió del senyal d'alarma.
- L'orde en l'evacuació.
- Les vies d'evacuació.
- Les eixides d'emergència.
- L'actuació dels equips.
- Lloc de concentració.

Lògicament, el desenvolupament del pla vindrà donat en funció del tipus d'activitat, característiques del local on esta es desenvolupa i de les persones que es puguen veure embolicades en l'emergència.

Així mateix, contemplarà les mesures i accions a dur a terme perquè dit pla es duga a terme amb la major rapidesa i eficàcia possibles.

L'evacuació dels edificis, només serà necessària en el cas que s'actualitzen algun dels riscos següents:

- AMENAÇA DE BOMBA
- INCENDI

Cas d'Amenaça de bomba

En el cas d'amença de bomba l'evacuació serà general (açò és, s'evacuarà tot l'edifici).

La decisió que esta s'efectue serà presa pel **J.I.E.**

Cas d'Incendi

En el cas d'un incendi l'evacuació podrà ser:

- **Parcial** (només el sector de la planta implicada), per al cas d'un conat d'incendi.
- **General** (tot l'edifici), per a aquells casos en què l'incendi es propague i se supere la fase de conat d'emergència.

6.3.4. Equips d'emergències.

Els equips d'emergència es componen de totes les persones que intervenen enfront de l'emergència que es puga produir en l'edifici. Seria important que el personal fix de l'edifici anara formant part de la composició d'estos equips. El nombre dels components de cada equip estarà en funció de les superfícies per planta de l'edifici. Es recomana un mínim dos o tres persones per equip i planta, si bé el desenvolupament dels simulacres que es realitzen determinarà el nombre més adequat.

La missió d'estos equips és prendre les precaucions per a impedir que s'origine un accident.

Per a això, cada component dels equips deurà:

- Estar informat del risc general i particular dels processos de l'activitat.
- Assenyalar les anomalies que es detecten i verificar que han sigut esmenades.
- Conèixer l'existència i ús dels mitjans materials de què es disposa.
- Fer-se càrrec del manteniment dels mitjans disponibles.
- Estar capacitat per a suprimir les causes que provoquen l'anomalia per mitjà de:

- Acció indirecta donant avís a les persones designades en el Pla d'Emergència.
- Acció directa i ràpida (tallar el corrent elèctric, tancar la clau de gas, etc...)
- Combatre el foc per mitjà de:
 - Donar l'alarma
 - Aplicar consignes Pla d'Emergència
 - Atacar l'incendi amb els mitjans de primera intervenció fins que arriben reforços.
- Prestar primers auxilis a les persones accidentades.
- Coordinar-se amb els altres equips, per a anul·lar o reduir al mínim els efectes dels accidents..

Els equips es denominaran en funció de les accions que hagen de desenvolupar els seus membres:

Equips d'alarma i evacuació (E.A.E):

Els seus components asseguren una evacuació total i ordenada i garantiran que s'ha donat l'alarma.

Equips de primers auxilis (E.P.A.):

Els seus components prestaran els primers auxilis als lesionats en l'emergència. Les seues funcions les pot desenvolupar l'equip d'alarma i evacuació sempre que reba la formació necessària.

Equips de primera intervenció (E.P.I.):

Els seus components acudirán a l'emergència i intentaran el seu control.

Equips de segona intervenció (E.S.I.)

Els seus components actuaran quan, per la gravetat de l'emergència, no puga ser controlada pels equips de primera intervenció. Així mateix prestaran suport als Servicis d'Ajuda exterior quan la seua actuació siga necessària.

-Cap d'intervenció (J.I.):

Valorarà l'emergència i assumirà la direcció i coordinació dels equips d'intervenció.

-Cap d'emergència (J.E.):

En funció de la informació que li facilite el Cap d'Intervenció sobre l'emergència, enviarà a l'àrea sinistrada les ajudes externes disponibles. El Cap d'Intervenció depèn d'ell. És el responsable d'ordenar l'evacuació.

-Cap d'intervenció i emergència (J.I.E.):

Normalment les funcions del **J.I.** i del **J.E.** les assumix la mateixa persona

S'haurà de citar en cada un d'ells, els nombres de les fitxes de l'Annex I que es reflectix la seua composició i funcions detallades.

6.3.5. Actuacions segons la gravetat de l'emergència.

Produïda l'emergència, esta serà transmesa al Servici de Seguretat, si l'edifici compta amb este Servici, o al Cap d'Intervenció i Emergència (en la Implantació s'informa de tot el personal de l'edifici, els integrants dels equips d'emergència).

La transmissió podrà realitzar-se:

- A través dels recursos tècnics que dispose l'edifici.
- Comunicació telefònica.

El personal del Servici de Seguretat avisarà immediatament al **Cap d'Intervenció i Emergència**, qui valorarà, la gravetat de la mateixa, així com el trasllat de l'avís de l'emergència al Centre de Coordinació d'Emergències de la Generalitat Valenciana (**Telèfon 1-1-2**)

En funció d'esta valoració, el **J.I.E.** ordenarà la mobilització dels equips que estime convenients,

A) DAVANT D'UN CONAT D'EMERGÈNCIA

- **E.P.I./ E.S.I.** (Equips Primera Intervenció / Equips de segona intervenció))
 - Actuaran sobre l'emergència directament.
- **E.A.E.** (Equips Alarma i Evacuació)
 - Controlaran en cas necessari, l'evacuació momentània del sector afectat.
 - Comprovaran la viabilitat de les eixides d'emergència.
 - Dirigiran al personal cap a sectors d'incendi segurs.

B) DAVANT D'UNA EMERGÈNCIA PARCIAL I/O GENERAL

- **J.I.E.** (Cap d'Intervenció i Emergència)
 - Seguirà i valorarà l'evolució del succés.
 - Coordinarà les accions a desenvolupar-se.
 - Si l'emergència es dona per controlada pel **J.I.E.**, no serà necessari el trasllat de l'avís als recursos d'intervenció exteriors. En cas contrari, el **J.I.E.** sol·licitarà l'actuació d'estos, a través del Servei de Seguretat, transmetent l'avís, al Centre de Coordinació d'Emergències. de la Generalitat Valenciana. Si és necessari donarà l'orde d'evacuació general de l'edifici.
 - Si per les característiques de l'emergència s'ha de procedir a una evacuació, el **J.I.E.** mobilitzarà al **E.A.E.** que procedirà a la mateixa indicant al personal evacuat els punts de concentració.
- **E.P.I./ E.S.I.** (Equips Primera Intervenció/Equips segona intervenció))
 - Actuaran sobre l'emergència directament.
 - Mantindran informat el Cap d'Intervenció i Emergència de la seua magnitud.
 - Col·laboraran amb els recursos exteriors quan arriben.
- **E.A.E.** (Equips d'Alarma i Evacuació)
 - Donaran l'alarma en cada planta.
 - Comprovaran la viabilitat de les eixides d'emergència.
 - Dirigiran al personal cap a les eixides d'emergència (eixida de planta i d'edifici, indicant-los els punts de concentració a on s'han de dirigir una vegada abandonat l'edifici.

C) FI DE L'EMERGÈNCIA

Una vegada normalitzada la situació el **Cap d'Intervenció i Emergència** donarà avís a tots els equips intervinents de la normalització de la situació.

A continuació es realitzarà una primera valoració de danys.

Posteriorment es realitzarà una reconstrucció dels fets ocorreguts, analitzant les causes i conseqüències del sinistre, així com de l'actuació dels diferents equips.

El **Cap d'Intervenció i emergència** redactarà un informe on s'arreglen totes les incidències.

6.3.6. Emergències especials.

Són emergències directament lligades al risc per les condicions d'ús de l'edifici.

AMENÇA DE BOMBA

- 1) Al ser l'avís via telèfon, s'entretindrà la màxim possible al comunicant mentre es dona avís al **Cap d'Intervenció i Emergència**, qui donarà immediatament avís a la policia.
- 2) **El Cap d'Intervenció i Emergència** valorarà la necessitat realitzar una EVACUACIÓ GENERAL DE L'EDIFICI. El mateix donarà l'orde en cas necessari.

Missions de la persona que atenga el telèfon

- Atendre la crida com qualsevol altra.
- Prendre nota del missatge rebut procurant que siga textual.
- Observar el to de veu, si s'intenta desfigurar i si es tracta d'home o dona.
- Intentar detectar si la crida es fa d'un telèfon públic o privat.
- Intentar que repetisquen el missatge una vegada conclòs, adduint que hi ha interferències o problemes d'audició i comprovar si coincidix exactament.
- Anotar totes les dades així com l'hora de crida i la seua duració.
- Cridar immediatament el **Cap d'Intervenció i Emergència**.
- Evitar tota acció o omissió que puga estendre l'alarma.
- No abandonar el lloc fins a l'orde oportuna.
- Omplir el formulari que figura en l'ANNEX IV.

6.4. Document núm. 4: IMPLANTACIÓ

6.4.1. Responsabilitat i organització.

Serà responsabilitat del titular de l'activitat la implantació del Pla d'Autoprotecció. El titular de l'activitat podrà delegar la coordinació i manteniment del Pla .

Quan es considere necessari, es crearà un **Comité d'Autoprotecció**, la missió del qual consistirà a assessorar sobre la implantació i manteniment del Pla.

El personal de l'establiment està obligat a participar en els plans d'autoprotecció de conformitat amb el que preveu la legislació vigent.

6.4.2. Mitjans Tècnics.

Les instal·lacions, tant de protecció contra incendis com les que són susceptibles d'ocasionar-lo, seran sotmeses a les condicions generals de manteniment i ús establits en la legislació vigent (R.D 1942/1993 de 5 de novembre) i les condicions particulars indicades pel fabricant i/o instal·lador dels equips.

S'adjunten taules I i II.

TAULA I

Programa de manteniment dels mitjans materials de lluita contra incendis.
Operacions a realitzar pel personal del titular de la instal·lació de l'equip o sistema.

TAULA II

Programa de manteniment dels mitjans materials de lluita contra incendis.
Operacions a realitzar pel personal especialitzat del fabricant o instal·lador de l'equip o sistema.

6.4.3. Mitjans Humans.

A més de la **constitució nominativa** dels equips d'emergència:

- a) S'efectuaran reunions informatives a què assistiran tots els empleats de l'edifici, en els que s'explicarà el Pla d'Autoprotecció, entregant-se a cada un d'ells un fitxa amb les consignes generals d'autoprotecció:

Estes **consignes generals** es referiran almenys a:

- Les precaucions a adoptar per a evitar les causes que puguen originar una emergència.
 - La forma que han d'informar quan detecten una emergència.
 - La Forma de transmetre l'alerta en cas d'emergència.
 - Informació sobre el que s'ha de fer i no fer en cas d'emergència
- b) Els equips d'Emergència i les seues Direccions rebran la formació i ensinistrament que els capaciten per a les accions que tinguen encomanades en el Pla.
- c) Es programarà almenys una vegada a l'any, cursos de formació i ensinistrament per a equips d'emergència i els seus responsables
- d) Es disposarà de cartells amb consignes per a informar l'usuari i visitants de l'establiment sobre actuacions de prevenció de riscos i comportament a seguir en cas d'emergència.

6.4.4. Formació.

Els requisits d'informació i formació necessaris per als components dels equips intervinents i resta de personal empleats són els següents:

J.I.E.

- Conèixer perfectament el Pla d'Autoprotecció, en especial tot allò que s'ha relacionat amb l'organització i operativa en cas d'emergència.
- Conèixer l'edifici en la seua totalitat i en especial els mitjans d'evacuació i zones de risc.
- Conèixer els requisits de manteniment de tots els equips i instal·lacions de l'edifici.
- Rebre un curs de formació específic.

E.P.I.

- Conèixer el desenvolupament del Pla d'Emergència i les funcions assignades en la fitxa d'actuació.
- Conèixer els esquemes del Pla d'Autoprotecció, les seues funcions i la seua fitxa d'Actuació.
- Conèixer els mitjans de protecció contra incendis, zones de risc i instal·lacions de la seua planta.
- Rebre un curs de formació específic.

E.A.E.

- Conèixer el desenvolupament del Pla d'Emergència i les funcions assignades en la fitxa d'actuació.
- Conèixer els esquemes del Pla d'Alarma i Evacuació, les seues funcions i la seua fitxa d'actuació.
- Conèixer els mitjans d'evacuació de la seua planta i la situació dels punts de reunió en l'exterior.
- Rebre un curs de formació específic.

RESTA DE PERSONAL EMPLEAT

- Conèixer l'esquema general del Pla d'Emergència, així com les fitxes d'actuació per a aquells que els corresponga.
- Conèixer els consells pràctics davant de les diferents emergències.
- Rebre una xarrada en què s'explicarà el Pla d'Autoprotecció i en la que s'indicarà almenys:
 1. Les precaucions que han d'adoptar per a evitar les causes que poden originar una emergència.
 2. La forma en què han d'informar quan detecten una emergència.
 3. La forma de transmetre l'alarma en cas d'incendi.
 4. Com han d'actuar en cas d'emergència.

NOTA: Fins que no es complisquen estos requisits de formació i informació, no es pot dir que el Pla d'Autoprotecció estiga totalment implantat.

6.4.5. Simulacres.

Els simulacres es realitzaran una vegada a l'any i serviran per a comprovar l'eficàcia del Pla o per a reformar-lo.

Els objectius perseguits són:

- ◆ Entrenar tots els treballadors i alumnes del Centre i involucrar-los en les tasques d'autoprotecció i evacuació.
- ◆ Detecció de circumstàncies no tingudes en compte en el Pla.
- ◆ Comprovació del manteniment i funcionament de mitjans existents.
- ◆ Mesurament de temps d'evacuació i d'intervenció.
- ◆ Modificació del Pla d'Autoprotecció basant-se en les conclusions obtingudes i promulgació a tot el personal i alumnes de les mateixes.

Els simulacres poden ser parcials o generals.

- *Parcials*: els que afecten una o diverses plantes i que poden realitzar-se amb més o menys freqüència, facilitant així una evacuació general. Estos són especialment importants en les etapes d'Infantil i primer cicle de Primària. Es poden introduir supòsits de bloquejos de vies d'evacuació, confinament, etc. La seua realització pot plantejar-se des de coordinadors d'etapes o tutors d'aula, posant-ho sempre en coneixement del Cap d'Intervenció i Emergència.
- *Generals o Globals*: que afecten tot el centre i a tots els seus ocupants i equips d'emergència. S'ha de realitzar almenys una vegada a l'any i en una època idònia (preferiblement durant el primer trimestre del curs).
En els mateixos, s'ha d'informar les autoritats (112, Policia Local i Protecció Civil) i, si es considera oportú, que participen en ells .

Organització dels simulacres generals

El responsable de la implantació designarà a qui considere oportú per a plantejar l'exercici i coordinar el seu desenvolupament (temps, observadors, etc...) i fer un informe amb les conclusions, errors observats i suggeriments, comptant amb les opinions de tots els equips i els responsables de la realització del simulacre.

Seria interessant modificar les condicions a nivell d'horaris, falta de personal, obres en el centre, etc., per a veure la reacció dels intervinents.

6.4.6. Programa d'Implantació.

Es programarà, atenent a les prioritats i amb el calendari corresponent, les activitats següents:

- a) Inventari dels factors que influïxen sobre el risc potencial.
- b) Inventari dels mitjans tècnics d'autoprotecció.
- c) Avaluació del risc.
- d) Confecció de plans.
- e) Redacció del Pla d'Emergència.
- f) Incorporació de mitjans tècnics previstos per a ser utilitzats en els plans d'actuació.
- g) Redacció de consignes de prevenció i actuació d'emergència per al personal de l'establiment i els usuaris del mateix.
- h) Confecció dels plans "Vosté està ací".

- i) Redacció de consignes de prevenció i actuació en cas d'emergència per als components dels equips del Pla d'Emergència.
- j) Reunions informatives per a tot el personal del establiment.
- k) Selecció, formació i ensinistrament dels components dels equips d'emergència.

6.4.7. Pla de millora i manteniment.

Consistix a programar un calendari anual d'activitats que comprendrà les que següen:

- Formació i ensinistrament del personal.
- Manteniment de les instal·lacions.
- Manteniment dels mitjans d'extinció.
- Inspecció de seguretat.
- Simulacres.

De l'inventari de riscos i recursos, referit a l'exercici de qualsevol activitat, es dedueix que hi ha instal·lacions amb una especial perillositat derivada dels combustibles utilitzats o els materials emmagatzemats.

Així mateix, es coneix la relació de recursos disponibles per a la protecció i lluita contra el foc el que permet adoptar les mesures més eficaces per a evitar que una emergència es produïska o bé per a limitar les seues conseqüències.

El pla de millora i manteniment té com a objecte:

- Mantindre adequadament les instal·lacions que poden generar una emergència limitant la seua perillositat.
- Mantindre periòdicament els mitjans de protecció i evacuació perquè, en tot moment, es troben en perfectes condicions d'ús.

Com a conseqüència de la periodicitat requerida, s'imposa la confecció d'un calendari d'activitats a desenvolupar que comprendrà com a mínim el següent:

- Dates de revisió i manteniment d'instal·lacions que poden generar una emergència:
 - Instal·lació elèctrica.
 - Depòsits de combustible, vàlvules.
 - Instal·lacions de gas.
 - Instal·lació d'aire condicionat.
 - Altres instal·lacions perilloses.
- Dates de revisió d'instal·lacions de protecció contra incendis:

- Extintors portàtils.
 - Boques d'incendi.
 - Detecció automàtica.
 - Enllumenat d'emergència i senyalització.
- Un anàlisi d'idoneïtat de situació i accessibilitat dels mitjà de protecció.

6.4.8. Investigació.

En el cas que es produïra una emergència en l'establiment s'investigaran les causes del seu origen, propagació i conseqüències.

Fonamentalment s'analitzarà:

- Les causes i desenvolupament seqüencial de l'emergència-accident.
- El comportament dels equips d'emergència (mitjans de protecció, d'evacuació, etc.).
- L'efectivitat del pla d'evacuació.
- El comportament de les persones.

Una vegada realitzada la investigació caldrà ajustar-se en condicions de posar en pràctica les mesures correctores que calguen.

Quan es realitze un simulacre haurà de procedir-se a la investigació-control com si fóra un fet real, la finalitat del qual haurà de ser la comprovació del d'autoprotecció en general o de la part específica assajada.

9. Pla de Carències.

MILLORES DE LES CONDICIONS DELS EDIFICIS NO EXIGIBLES PER LA NBE-CPI-96.

- a) Disposar d'obertura tipus "barra antipànic" en les portes d'emergència.
- b) Encara que la NBE-CPI-96 no els considera, les sales de calderes, de maquinària d'ascensors, grups de pressió i laboratoris es poden considerar locals de risc. És per açò que han de complir les recomanacions següents:
 - Constituir un sector d'incendi.
 - Extintors d'eficàcia adequada en l'exterior dels recintes.
 - Detectors automàtics adequats a la classe de foc previsible en l'interior d'estos locals.

- c) Instal·lar, en la mesura que siga possible, una clau de tall de combustible que alimenta les calderes, fora del propi recinte de la caldera. La dita clau de tall convindria situar-la prop del depòsit.
- d) Conservar en bon estat les calderes, els seus elements i portes d'accés. Solen ser focus d'inici d'incendi i els seus elements d'aïllament han d'estar en bon estat. Mantinent la documentació de les revisions, a disposició de la Conselleria d'Educació i Joventut.
- e) Les portes d'obertura automàtica han de disposar d'un sistema tal que, en cas de fallada del sistema d'obertura, s'obliguen les portes i impedisca que estes es tanquen, si este fóra el cas de la porta d'accés a la parcel·la.

MESURES INEXCUSABLES A PRENDRE PEL PERSONAL DELS CENTRES

A continuació, enumerem una sèrie de mesures extrínseques de les condicions de l'edifici però si relacionades amb l'ús que es fa dels seus recintes.

- a) Manteniment dels mitjans d'extinció, detecció i alarma, segons exigeix la Normativa corresponent.
- b) Manteniment i revisió de la senyalització d'evacuació i la il·luminació d'emergència. Complementar la senyalització de forma adequada.
- c) No disposar de les vies d'evacuació ni de les eixides poc utilitzades com a magatzems, llocs per a ús alternatiu per causa de falta d'espai, situació de bancs, fotocopiadores, taulers d'activitats, ...etc.
- d) No tancar amb cadenes i/o cadenats les portes que poden ser vies d'evacuació.
- e) No acumular material combustible dins de les habitacions de calderes, habitacions de comptadors ni en llocs que puguen ser camins d'evacuació o camins alternatius d'evacuació.
- f) Tindre en lloc adequat respecte d'això, claus que obliguen les portes d'eixida d'evacuació quan estes, per diverses raons, hagen d'estar tancades; bé entregant una còpia a cada persona de l'equip d'evacuació en eixe sector o, si no n'hi ha, per mitjà d'un caixetí CLAU D'EMERGÈNCIA situat en les voltants de la porta i perfectament visible. Utilitzar, si és possible, el sistema de CLAU ÚNICA
- g) Disposar d'un joc de CLAUS D'EMERGÈNCIA que, en cas de necessitat, siga fàcilment localitzable i transportable per la persona encarregada de rebre als servicis exteriors d'emergència i d'esta manera poder accedir als diferents recintes, especialment als de risc o poc ús.

- h) Informar del tot el personal afectat les mesures que s'adopten , ja siga per canvis o per una altra circumstància.